

Vesa Kallio kesk ym.

Kirjallinen kysymys kalatalouden edistämisestä ja kotimaisen kalan käytön lisäämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Kalankasvatus on yksi Suomessa harjoitettava elinkeinotalouden muoto. Kalaa kasvattavia yrityksiä on reilut 200, ja ne sijoittuvat eri puolille Suomea. Vuonna 2022 ruokakalaa tuotettiin myyntiin 16,3 miljoonaa kiloa ja tuotannon arvo oli yhteensä 102 miljoonaa euroa.

Kalataloudella ja erityisesti siihen kuuluvalla kalankasvatuksella on olennainen osa suomalaisessa ruuantuotannossa. Edellisen hallituksen aikana saatiin valmiiksi kotimaisen kalan edistämishjelma. Ohjelman tavoitteena on lisätä kotimaisen kalan tarjontaa ja osuutta kulutuksesta kestäväällä tavalla siten, että kotimaisen kalan kulutus saataisiin kaksinkertaistumaan. Kalan käytön lisäämisellä on paljon myönteisiä vaikutuksia: se lisää työpaikkoja ja toimeentuloa koko Suomeen ja parantaisi samalla ihmisten terveyttä. Kalan syöminen pidentää tutkitusti elinikää ja vähentää sairauksia.

Kotimaisen kalan käytön merkittävä lisääminen edellyttää, että kotimaista kalaa on myös saatavilla. Edistämishjelmassa tavoitteeksi on asetettu vesiviljelyn kolminkertaistaminen vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi valtioneuvoston periaatepäätöksenä hyväksytyssä Manner-Suomen vesiviljelystrategiassa tavoitteeksi on asetettu vesiviljelyn kaksinkertaistaminen jo vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteiden toteutuessa Suomen kalaomavaraisuus, kauppatase ja elinkeinokalatalouden työllistävyys paranisivat huomattavasti.

Petteri Orpon hallitusohjelmassa Vahva ja välittävä Suomi luvataan yksiselitteisesti jatkaa jo aloitettujen ohjelmien toimeenpanoa. Hallitusohjelmassa todetaan, että keskeinen keino kalan kasvatuksen lisäämiseksi Suomessa on kalankasvatukseen liittyvän luvituksen ja sääntelyn keventäminen. Myös kalankasvattajia edustava Suomen kalankasvattajaliitto ry on tuonut esiin tarpeen elinkeinoa koskevan sääntelyn keventämisestä. Kalankasvattajaliitto on julkaissut oman ehdotuksensa norminpurkutarpeista.

Kalankasvatuksen edistämisen kannalta keskeistä on ympäristölupaprosessin sujuvoittaminen. Tällä hetkellä lupaprosessiin kuluva aika ja heikko ennustettavuus muodostuvat alan kasvun esteeksi. Raskas lupaprosessi kuormittaa sekä hallintoviranomaisia että alan yrityksiä.

Hallitusohjelmaankin kirjatun kalankasvatustavoitteen toteutuminen edellyttää konkreettisia lainsäädäntömuutoksia, jotka koskevat muun muassa myönnettyjen lupien pituutta ja lupakynnyksen nostoa, lupamenettelyjen ja määräysten keventämistä ja esimerkiksi ravinnekuormitusten

Kirjallinen kysymys KK 99/2024 vp

valvonnan joustoja. Ilman näihin tarttuvia konkreettisia toimia asetetut tavoitteet kalatalouden edistämisestä uhkaavat jäädä toteutumatta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä lainsäädäntömuutoksia hallitus valmistelee hallitusohjelman mukaisen kalankasvatuksen sääntelyn keventämiseksi ja

milloin tarvittavat lainsäädäntömuutokset tuodaan eduskuntaan käsiteltäviksi?

Helsingissä 15.3.2024

Vesa Kallio kesk
Anne Kalmari kesk